

Nr. 8.

Brasovu,

23. Februarie

1860.

Gazeta si Fóie'a esse regulatu o
data pe septemana, adeca: Mar-
tia. —

Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetale anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Maiest. Sa c. r. apostolica cu diploma inaltu suptscrisa a bine-
voitu a redica pe prefectul din Odorhei Albertu Petrichevich Hor-
vath de Széplak, ea cavaleru ordin. S. Stefanu, in statulu de baronu
al imperiului austriacu.

TPANCIABANIA.

Domnule Redactoru!

Simtiendu aduscu trebuintia unei scóle mai inalte populare ro-
mane unite in Hatiegua redicante, condusu de amórea crescerei tene-
rimei de ambe sessele si patrunsu deodata si de starea cea trista si
apusa a scólei triviale granitiare de aici, in carea cate 4—5 ani sco-
larii romani mistue sudórea cea crunta a parintiloru sei fora de a sci
serie romanesce, fora de a sci cele trebuinciöse, cu ajutoriulu lui
Dumnedieu a Imperatului Imperatiloru, care misca inimele ómeniloru
spre lucrurile cele frumóse, sante si salutare, cu ajutoriulu mai multoru
frati preoti, din acestu vicariatu, mai alesu alu parochiloru din To-
tesci, din Clopotiva, din Paucenesci, din Densusiu, din Ponoru (care
din alu seu inca au sacrificatu ca la o suta sfiorini pentru scóla), din
Ostrovu, din Carnesci, din Luncă Cernei, din Valea Delsei, din Va-
lióra, din Baoru mare, din Bautioria de josu, din Lupeni si din Solo-
sin de susu si in urma cu ajutoriulu unoru judi si notari zelosi din
acestu tienetu, in vér'a trecuta caletorindu prin totu tractulu vicaria-
le prin locurile cele rele si selbatice, mai tóte comunele romanesce
unite de acestu vicariatu tienetóre prin cuventu'u lui Dumnedieu celu
santu leamu miscatu se recunósea trebuintia cea mare a unei scóle
mai inalte romane unite in Hatiegua redicande, care trebuintia o recu-
noscuto si parentele celu mare alu sericirei bisericii nóstre Leopoldu
I. Imperatulu Romaniloru, care in diplom'a din 19. Martiu 1701 art. 8
a voitu : ca in Alba-Julia, in Hatiegua si in Fogarasiu se se redice
scóle romanesce pentru crescerea tenerimei si inflorirea relegiunei nóst-
re; leamu adusu de su priceputu, ci scólele populari sunt gradina,
paradisulu celu frumosu, in care se cresc odraslele sericirei popó-
relor; leamu facutu se intieléga, ca romanu fora scóle populari nu
pote se aiba viitoru sericitu, ca fora scóle va si fiu intunerecului, in
care se usca planta sericirei celei adeverate, ca fora scóla va si servu
satanei, carelu va tiené sub jugulu celu greu alu miseriei, va si ca
pamentu nearatu, nelucratu, care nui va aduce pane de viétia, ci nu-
mai spini, polomida, vai si numai totu vai, si putiu malaiu, ca fara
scóle va si coda la alte popóre, si abunasama elu va ajunge fulgeru
maniei lui Dumnedieu, care asia tare a lovitu si pre stramosii nostri,
si caroru negligentia si nepasare in privintia scóleloru astazi o plan-
gemu cu suspinu si cu lacrimi amara; leamu facutu de sau convinsu,
ca precum cele mai multe comune sunt in stare de a snstiené atatea
birturi, ce demoralisédia poporu, inveninéza generatiuni intregi si se-
raescu sute de familii, ca precum cele mai multe comune au putere
de a nutri o multieme de birturi, de jidovi, carii din punga si din co-
sin si din saculu seracului, fora de a mai sci ii de fasole si din bor-
sui seu séma de teritia mai bine traiescu, decatu preotii si dascalii
depre aici, asia potu cu puteri unite se faca o scóla mai mare popu-
lare in Hatiegua, si mai multe scóle mici in comunele cele mai nume-
rose cu locuitori, si tóte aceste pentru sericirea tenerimei, pentru bi-
nile acestui tienetu si lauda si marirea lui Dumnedieu, care binecuv-
enta nationile, care au scóle si bate poporu, care nu si edifica scóle;
leamu inimatu de sau declaratu, ca din imprumutulu datu statului din
partea loru respectiva jumetate voru sacrificia pentru insintiarea fun-

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1
sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre-
numera la tóte postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie,,petit“
se ceru 8 er. val. austr.

dului scolastecu pre séma unei scóle mai inalte populari romanesce in
Hatiegua redicunde, unde se pôta continua invetiatur'a scolarii, carii au
invetiatiu in scólele cele mai mici, de pe sate; si deodata mai tóte com-
munele romane unite din acestu vicariatu cu bun'a leamu plecatu, de
nesilite din buna voia loru au facutu rugari intarite cu sigilele comu-
neloru respective si indreptate catre in. c. r. guberniu cu acelu scopu,
ca se li se concéda facultate spre a puté sacrificia din imprumutu datu
statului din partea loru respectiva romana unita partea pen-
tru insintiarea fundului scolasticu al scólei in Hatiegua redicunde, parte
pentru scólele si bisericile loru particulari respective*). Esemplulu
acestu laudaveru si salutare, care numai inimicului culturei nui va
placé, cu multa caldura l'au urmatu si poporenii romani uniti de aici,
carii din buna vointia loru sau declaratu in s. beserica, ca voru sa-
crifica totu imprumutulu datu statului din partea loru respectiva, dim-
preuna cu venitu din arenda crismaritului de 3 luni de tómna, compe-
tentie loru, socolitu dupa proportiunea confesiuniloru de aici, asemene
si venitu pasionatului, silu voru lasa pre séma scóleli populari aici re-
dicande, si densii inca au facutu rugare, ca si comunele celealte ro-
mane unite, ca se capete libertate dela locurile mai inalte spre a puté
jiberi sacrificia pentru insintiarea scóleli populari mai inalte in Hatiegua
redicande, si deodata sau rugatu in acea, ca se se deie facultate ace-
stui orasiusu lipsitu de scóle, si departatu de alte institute de invetia-
mentu, ca in totu anu se pôte tiené patru terguri cu acea condițiune,
ca 2 din acele se fie pre séma scóleloru populari tuturor confesiuniloru
de aici impartinduse venitulu acestoru terguri dupa proportiunea
confesiuniloru. Acesta rugare a poporenilor romani uniti de aici dim-
preuna cu rugarile comunei romane unite din acestu vicariatu, ca-
rui vreu a conferi pentru insintiarea scóleli populari mai inalte in Ha-
tiegu redicande in 16. Octobre 1859 sub numeru oficiosu 350 sau sub-
sternutu Illustr. Sale Domnului episcopu al eparchiei Lugosului cu
aceea rugare din partea oficiului vicariale: ca se se esopere la inal-
tele c. r. locuri resultatu doritu la aceste rugari corespondiatore si
intentiunei Sacr. c. r. si apostolice Majestati si dorintiei in c. r. gu-
bernui, care vrea cu tóta inima, ca tóte popórele supuse gloriosului
si blandului sceptru austriacu din ale sale dupa putintia se sacrificie
pentru crescerea tenerimei; si acum in tóte dilele asteptam cu ne-
astemperu, ca sacrificiile aceste sante multu solositóre, puse pre alta-
riula celu santu al crescerei tenerimi, se se primésca de bune de ca-
tra inalta c. r. ocarmuire. si ca se ni se ordine dupa cererea nóstra
o comisiune pentru autenticarea rugariloru memorate si pentru siste-
misarea unui fundu scolasticu pentru insintiarea scóleli mai inalte popu-
lare romane unite in Hatiegua. Intr'aceea inse o! tempuri, si o! mo-
ravuri, Domnulu acela — despre care amu atinsu deunadi, in locu de
a lauda, si a proba nisuntisile cele frumóse si salutare ale comunei romane
unite in privintia insintiarei scóleli populari in Hatiegua, si in
locu de a me ajuta in escriera cea santa scolastica, desmantala ómenii
publice cu derogarea autoritatii mele vicariale, cu scandalisarea celoru
zelosi, si cu dauna crescerei tenerimii, si dice: ca se nu sacrificie
pentru insintiarea scóleli populari in Hatiegua redicande; si intre se-
mentia cea buna de mine semanata semana negina stricaciósa spre a
me impiedeca in realizarea scopului celui santu. Vedi Domnule Redac-
toru! acestu scandalu, si fapta urita nu o vede Fulgianu celu orbu,

*) Credemu si speram, ca si fratii neuniti voru pasi asemenea,
si Dómn! cu totii ar puté eșeptui si scóla reala si celu pucinu unu
gimnasiu combinatu cu ea, dupa planulu ministerialu de organisarea
scóleloru. Se legamu vergile maturii, ea altfelu ne va remané cas'a
totu nematurata seu reu curatita !! —

paserea acea urita, care in anu 1858 in Gazeta Transilvaniei in intunericu cu asia uritu glasu canta despre intelligentia de aici**)

De altintrele prelunga totale giurstarile cele rele, ce nu le casuna inimiciei insintiari scólei populari in Hatiegu redicande, si prelunga aceea, ca unii din massa cea neculta, carii mai multa frica ducude domnii cei mari, decatu de Dumnedieu, se amagescu prin vorbele amagitorilor in privintia sacrificarei pentru insintiarea scólei in Hatiegu, comunele romane unite din acestu vicariat, care au promis in santele beserici ajutoriu din imprumutu statului pre séma scólei populari in Hatiegu redicande, sunt stavere in acestu propusu santu, placutu lui Dumnedieu si ómenilor celor, ce vrea sericirea si inflorirea orasului si tienutului Hatiegu, si noi inca ne nutrimu cu o sperantia tare, cumca inaltulu c. r. guberniu se va indura parintiesce a pretiui mai multu rugarile cele saute ale comunelor date in privintia insintiari scólei populari in Hatiegu, decatu informatiunile cele rele ale contrarilor ajutoriului promis pentru insintiarea scólei populari in Hatiegu redicande. —

De vomu si proptiti in caus'a acesta santa si salutare a scólei de aici, avemu sperantia, ca Maria Sa Domnu canonicu metrop. Constantiu Papfalvi ne va ajuta acésta dorintia si pre séma ei va darui si 300 fr., precum a binevoitu a ne promite inca in 1858.

Hatiegu, in 21. Februarie 1860.

Gavrile Popu,
vicariu Hatiegului.

Брашовъ, 29. Феврарівъ п. (Корпоръчніе. Шкóлел. Артеле. Алте штірі локале.) Сынъ дозъ лзпі апróне де къндъ лецеа чеа поэъ диперътескъ реглътбре де требіле корпоръчніе (дехіврі, гречіврі) в пъвлікатъ ші пе да поі. Зічетъ дипадінсъ пъвлікатъ; диптребътъ дисъ: бре ші ствдіатъ ші рѣтегатъ маі deanрóне де кътръ ачеа, інтересе кърора ле черв ашеа чева? Штімъ къ дп сіплъ катореі каторчіале лецеа din 20. Деч. с'а чітітъ ші с'а есплікатъ къ тотъ пречісівnea; штімъ ші ачеа, къмъ капії маі твлторъ корпоръчніе с'ає сілтъ съ адзне пе респектівій тетбрії ал лоръ ші съ лефакъ къпосквтъ тотъ копрінсъл ачелеі леци; тотъ ашеа дисъ пе е къпосквтъ ші ачеа дипрецівраре, къмъ спеде корпоръчніе — диптре каре со реншътъ ші челе треі ротъпешті — се арътаръ къ чеа маі рече пепъсаре кътръ тотъ че пote врта пептре тетбрії лоръ din хотържріле поэъ леци дп віторъ. Маі наінте де авені лецеа, тоі се пъреаі а фі пътai de впі волі: „съ ведемъ одатъ лецеа, съ ведемъ лецеа!“ Акът къ óменії въдъ лецеа, о факъ вітать, ка ші къмъ пе ареа пічі о требаіцъ де джинса. Че е дренгъ, ротънії дпкаі аж пътъ акът атъта десвініре дп партеа лоръ, къмъ лецеа пептре тесерії пе аічі дпкъ пе с'а възгнітъ традъсъ дп літба ротънъ, саръ дп літба церманъ пътіні о потъ чіті ші маі пътіні а о дипделеце. Гречіврі пегдуеторі оръ ротъні а хотържтъ къ адевъратъ, ка съ пътъ а се традъче пътіна леце пе ротъпешті; пътъ акът дисъ пе се афъ пітіні каре съ іа асвръші ачеа сарчінъ. — Апоі педахізпее Газетеі аштептъ, ка съ віпъ традъчереі офіцібсъ, къмъ ле віпъ ші ла аітъ жрпале оғічіале, ші пе атвпі дпші ресерврэзъ пъвлікареа еі. — Чі съ атінцемъ астъдатъ чева пътai de спре корпоръчніе. — §§ 107 ші 110 дінв квратъ, къмъ тотъ фелвлъ de тесеріеші ші каторчіану сън даторі а інтра дп къте о корпоръчніе, апоі фі респектівія тесерії кончесіонагъ с'ає пз, тотъ вна. Тотъодатъ се декретезъ, ка фіекаре корпоръчніе с'ає комплпъ статуте поэъ, дпнъ каре ва фі дпкредіндаці, къмъ дпнъ къмъ тегръ требіле не да поі, ачеа зи не ва афла къ тотъ пепретътії. —

1-a de Mai, zioa дп каре лецеа ва інтра диптре тоатъ пътереа ші актівітатеа са се апропіе къ паші ізді. Сынътъ din nenорочіре дпкредіндаці, къмъ дпнъ къмъ тегръ требіле не да поі, ачеа зи не ва афла къ тотъ пепретътії. —

— Репресентанції комплпій четъцене дипреєпъ къ опорабілъ тацістратъ dectinapъ абіа дпнъ твлте ші тарі грехтці де впі аж ші маі біне din каоса комплпіль съма de 5250 фр. в. а. пе фіекаре аж ші тарі диплоле поплларе (пормале ші елемен-таре) de аічі къ ачеа kondіцівne, ка съсъ арътата съмъ съ се десфакъ дп треі пърці егаме пептре треі конфесіоній релечіосе. Дпкътъ пептре шкóлеле ротъпешті се пote зіче къ тотъ дрептълъ, къмъ ачелъ ажторів віпе ка din черв къзгнітъ. Маі твлте диптжнілрі пеплъкхте, непорочіте ші твлтъ стрікъчосе аж кон-кърсъ маі въртосъ дп чеі чіпі аж din вртъ, пептре венітвріле шкóлелоръ дп локъ съ се крэскъ тай въртосъ съ се диппдінізне. Маі дп сквртъ лінса de венітврі ла шкóле се сімте атътъ de къмпітъ, дпкътъ токма декъ съсъ атінсълъ ажторъ алъ комплпій

ар фі dectinatъ а се пътъра пептре тотъдеаіна пе фіекаре аж, тотъші комплпіе респектівіе бісерічешті ар требіт съ къщете зі ші попте ла дескоперіре алторъ ші алторъ тіжлоche въпешті, при каре съ асігре віторълъ шкóлелоръ. Ефорія шкóлелоръ пе се ва съпъра пе поі, декъ — австръгнідъ дела оріче сімдітжній пасіоналъ — дпдемпній квратъ ші пътai de kандідній сімдітжній алъ оменірій, пе вомъ ля воі de аі рекомпнда дп требіле сале о енерціі пеасемълатъ тай таре de кътъ а десфьшвратъ джнса апътре дп ачеі треі ані din вртъ, диптре каре пъблікълъ паре къ а ші вітатъ de mal ексістъ ефорія. № къ доръ поі пе ам репкпіште тотъ пеплъчріле, скърбеле ші діфіквтъціле къ каре ава а се лзпта ефорія шкóлелоръ, съптомъ дпсъ сіміл а о спнє, къмъ атвпі къпдъ се лзкрэзъ пептре віеда с'а юртеа вупрікітіті, de каре ажтесте ле гатъ дпчелъта стражеі дпцелесъ алъ къвпітвілъ о п'бреа ші реіктъчпеа ефоріеі, а респектівіелоръ кошпе, ба кіаръ а падівній ші конфесіоній респектівіе, десвініреа de оріче патвръ ар фі ачеа, пе тай пote аве локъ, пічі грехтъціле дптіппінате пе даі пітъні дрептълъ de апнє тъпіліе дп еінг ші а аштента мінні ка съ не казъ тана din черв de а гата, фъръ алъ остеіель de кътъ пътai а келесале дп васе. — Съ пе крэзъ пішні къмъ конфесіоніле католіка ші евапцеліка пе ареа а се лзпта къ грехтъці колосало пептре шкóлеле лоръ; ставлъ пе ле пote ажта шічі пе ачестеа, чі фіекаре се разімъ пътai пе фондулъ adspate din колекте, din ле-гатхрі тестаментарій, адаосе къ брешкаре съмъ с'а дела бісерічі, с'а din венітвріле комплпіе; къмъ de ек. фондулъ релечіосъ ко-твпілъ алъ католічлоръ din totъ Ardealълъ есте твлтъ тай пітіні декътъ съ ле пote ажтері пе жицтате тревіцелю лоръ; еаръ евапгелічій пътai de квржнідъ алъ къштігатъ пептре цімпнасіїле лоръ о съмъ тай дпсемпнітбре din фоста кассъ а впіверсітъції падівній съсешті; еаръ декъ din ачеа кассъ пе с'а диппьртшній къ чева ші рошній локзіторі дп ашеа пітівлъ пітъпітъ реескъ, ачеста съ шіо диппітре пътai шіе, din казсь къ провервзлъ че зіче „ворба тъпілоръ пе о азде пітіні,“ ва рътъпеа адевъраті пе кътъ ва фі лзпта лзте.

Дипт'ачеа ротъпілоръ din Брашовъ се къвіне а фі рек-носкітіорі кътръ тоці ачеі върбаці цепероші, каре пе'ші прецетарт а тіжлоche deodatъ ті пептре шкóлеле лоръ ачелъ ажторів de бані din касса комплпіль, каре токма ne дете окасівnea de a маі къвітата одатъ ші поі de спре шкóлеле ротъпешті локале. Къ а-семенеа рекноштіпцъ сънешвд даторі дпкъ ші ачелоръ огічі-лате ч. р. адіністратівіе, каре дп anil din вртъ за фъкътъ тоі кътъ леа статъ прип пітіпцъ ка пептре дипвъцтіорі шкóлелоръ дп-піпцате пе la кътева сате тай тарі ші ораше локзіте de сасі ші рошній тай въртосъ прип остеіель респектівіелоръ протопопі, съ се рицъ din касселе комплпілеръ леі пе атътъ de mapi с'а тічі пе сата дипвъцтіорілоръ ротъпешті, пе кътъ с'а датъ ші дипвъцтіорілоръ сасі евапгелічі, — впі ажторъ ачеста каре! о е дп старе съ асігре віторълъ ашевътілоръ de дипвъцтіорі та-біне de кътъ твлте алте ісвръ de венітврі къ дпдоісль. —

Cronica strâina.

Поста злтімъ. Месаців лзі Наполеонъ: Паче къ піті-ріле; Франца iea Сабаудія; Capdinia Емілія къ рексп. автономії Тосканеі ші а дрептълъ С. Скавлъ дп пріпчіп. Біне ла тоці. —

NOTE. Notele ministrul de естерне Тввепелъ трътісе пе ла кабінете пе le пе пітврълъ дпкъ bedé дпнъ текствлъ лоръ ав-тентікъ; аша афълътъ пътai ажта, къ пота трътісі кътръ Австріа е комплпъсъ дипт'впілъ топъ къ тотълъ дипвъцтіорів; ea рекомпній атендівнії Австріеі дипрецівраре din Italia, къ тішкъріле de аколо портъ пътъ аж тарактеръ топархікъ, каре лесне пote deценера, декъ лі се ва преа дпделвпга стареа ачеста провісо-рів; къ лзпте чеілі лзпі din веакврі а інфлініе франчезе ші а-стріаче дп Italia треве одатъ съ і се пътъ капътъ, къ дп прі-віца ачеста пе се чере de la Австріа пічі о жертвъ дп фавореа Францу, de кътъ пътai, ка ътвеле пітврі съ се ретрагъ ші съ dea въпн паче Italia, ші Австріа съ пе се диппротервсъ фор-таль ла поза стръформаре a Italia. Фінеле денешеі e демп-ръкътіорів, елъ атінце опніпеа пріпчіпіелоръ ші съпъ аша: „Къ тоте къ de осеib: реа пріпчіпіелоръ пote диптре алеле kondічне ші за deосеітіе пъррі, чеа че ші катъ се kondікъ, то-твпілъ пе е кіаръ пеаірятъ, ка de аічі — дпдатъчесе опореа ът-белоръ пъррі се пъстрезъ — съ се тай паскъ конфліктъ пліс de калатітъці, каре ші Австріа ші Франца ле дип-къпівръ.“ — Ачеотъ пасаців, дпнъ къмъ скрів „Indenend.“ с'а фла din къвітълъ дп къвітъші ші дп респвпсълъ ministr. de естерне австріакъ гр. Рехбергъ, дпсъ Австріа ціне de реставрарен съверапілоръ дп Italia ші пе вреа с'а леіе ібертатеа воідеі de a інревені пе віторів дп т'рпса. — Deachi се vezі рекіт-треа солдатілоръ факвлтату — ла реіментеле сале — дп Францу — ші нода декретаре дп Monitоръ, ка артілерія съ се дип-

**) Se i descoperim uinelirile, ca canoscundulu lumea sa'si rum-pa lancea asupra loru. — R.

цескъ, къ олте З рециенте ші б ескадрона д о артилерію. — Ларецеле Capdinei фпкъ скрісе Міттер. Наполеонъ, ка съ пз гръбескъ къ прелімінареле апексъре, ші се кваете ла о фпвоіель къ Папа, ка ad. Романія се ръмъпъ сптъ съверанітатаа Наполеонъ, фпсъ ачеста се рекспбескъ пе рециеле Capdinei de вікарія алѣ съѣ фп Романія, чеа че Вікторъ Емануэль ші прімі ші фп фпцілеславъ ачеста се ші адресъ la C. Скальо, ші се аштептъ респнпсъ. Altъ проектъ алѣ Франція стътъорія din треі ппкте ласъ локъ фпшпріл зпнІ Италия централе din Тоскана ші Романія, сптъ фп прінчине алесъ de неноръ. — Нотеа къ респнпсъ Романія ші алѣ Романія тъміе ла Парижъ фп казса ппктелоръ епглеze dec-фпшкъ ші о сппнѣ квратъ, къ ппктеле ачеста басате по рек-пштереа воіпдеа падіонале стадъ фп контразічере къ а кторітатаа съверанъ ші къ скімбареа пріпчіпіліи монархікъ (авсолютъ) ар-адхъе пе съверані фадъ къ сппнїи съ фптр'о нвсъчуне прекаріе, песекръ, ва се зікъ, къ лвпта пптр'я прінчине апърате одатъ къ віада ва тъіе пе Европа фп аліандъ нордікъ ші апъсанъ.

О аліандъ о феноівъ ші де фенсівъ фптр'е Авст-рія ші Романія. „Морнінг Кроніка“ жврпалъ епглеескъ траце ппдеаоа денре фпкеіереа зпнІ астфеліи де аліандъ фптр'е корес-пндінгъ din Biela аша: Нымаі е фпдоіель, къ Романія а декре-татъ а'ші реноі аліандъ са чеа веко къ Авст-рія фп форма зпнІ трактатъ проектатъ фптр'е D. de Балавінъ (солвъ ръсъ фп Biela) ші гр. Рехберг (minist. прімарікъ авст-ріакъ). Ачестъ трактатъ а ажнсъ да minstvâl de a се сппнскріе ші пріпцілъ Александру de Хесен фмъ ва дно ла Штрѣзбргъ. Декъ се ва азі, къ пріпці Александру а плекатъ dela Biela ла Штрѣзбргъ, атвпчі се піте пріві ачестъ къльторій ка зпнѣ сеппалъ, къмъкъ актвплъ ачеста с'а ші сппнскріе. Авешъ темеізрі minstvate а креде, къ kondiçі-ніе трактатъ воръ фі вртътъроле: 1) Авст-рія фаче Романія чеа тоі тарі кончесівні фп казса съптелоръ локвръ фп Іерасалімъ. 2) Къ прівіре ла евентвалітъціе, каре фбрте пробабілъ воръ ші крта, съ фпвоіеште Авст-рія а'ші фптоікі політика фадъ къ Прін-чіпателе ші къ Сербія дпнъ політика Романія. 3) Спре decdъvъ-тъптъ пптр'я ачеста кончесівні фп оріентъ ші ла Днппре гарантéзъ Романія Авст-рія totъ теріторіалъ еі къ Бугарія ші Вене-дія къ totъ, фп контра революціоне мі а дпштапілоръ din афаръ.“

Ачестъ деокоперіе а пзсъ тóі преса епглеze фп аларъ; „Кроніка“ пштеште ачестъ аліандъ о отеніцаре пптр'я пачеа Европі. Апглія ші Франція — стрігъ апоі къ зпнѣ топъ de про-къмътъчуне — апъртъорій пшчій зпнїи ші мі чівілісаціоне требве съ се оппнп тъпъ 'н тъпъ ла ваквіле челе віфорбсе але decpo-тістълъ ші але пофтеі de квачеріе. Ачестъ аліандъ доведеште, къ фп контра прогресістълъ ші а зівертъцій с'а прегътітъ фп ажнсъ de tіmпrіе о конжкрадіо тълтъ зпнїе. „Хералдъ“, de ші пз креде фп екістінда зпнІ естфеліи де аліандъ, totъші оссервъ, къ фптръпса се огліндезъ еспреса декретаре а ачесторъ пштері (Авст-рія ші Романія), ка съ се фппротервескъ пріпчіпі-лоръ, каре с'а фпчекратъ Апглія къ Франція а де преокріе фп-трече Европе. Періквлълъ лоръ е апроне ші декретарен de а фпфрпта ачестъ періквлъ фпкъ се огліндезъ фптр'о астфеліи де аліандъ, піте къ штіреа е гръбіте, дар, пз заче ла пічі о фп-доіель, къ кордіалітатаа англо-францъка сілі пе челелалте пштері ла вакіле аліандъ, декъ пз воръ стъвілі къ фппрезпнъ фпделецире політика ла Наполеонъ. — Жврпале франчезе дпнъ ші тоі тълтъ крехътълъ ла ачестъ деокоперіе, фпсъ челе авст-ріаче се пе-воіескъ а о адхъе ла фпдоіель ші „П. О. З.“ претінде, къ по-літика Романія фп оріентъ пз се піте фпвоі пічідекътъ къ політика Авст-рія, ші de ачев пз піте фі адевъратъ ачестъ штіре. Егалі-татеа пріпчіпілоръ фпсъ фаче пробабілъ о асеменеа аліандъ, де пз ші токта аша фортълатъ. —

ІТАЛІЯ прочеде тереі пе калеа апкать ші minstvâl de ресбоі alѣ Capdinei Фанті emice ші ordіпъчуне, ка съ се ре-крайтезе класоіе апілоръ 1851—2—3—, съ се факъ лагъре фор-тіфісаге спре есірдареа тіліціе ла Павіа, Піцігетоне ші С. Маз-ріці. Тóі жлпішеа італіапъ din Tipolъ, Елевсія ші Вене-дія а трекватъ ла арте фп Лоттардія, ші тіліціа регулатъ а Emiliae ка Шіемонталъ а ажнсъ ціфра de 140 mil, ефаръ de гвадіе ші тіліціа цврп. Апкордарае фптр'е Папа, Emilia ші Capdineia стъ пе локъ, чи ацітъчуне пптр'я апексъреа Emiliae ла Capdineia се фаче din Milanъ din тóіе респнптеріе; ші 633 de ctvdeni din зпіверсітатаа din Roma фпкъ съ адресаръ ла Capdineia мі deachea зпіверсітатаа съ фпкію, ка се личетезе демістръчуніе ан-папале. — Ап Абрзза ші фп Палермо Січілія еаръ ерхпсеръ тарѣвръръ.

ФРАНЦІА. Паріо, 28. Фебр. Din nota min. de калтъ Billaults кътъ префекці се веде, къ фп Франція алѣ ажнсъ афі-тъчуне пптр'я Папа фптр'юнъ gradъ атепніціторій, атътъ din атвопе, кътъ мі пріп брошкъ престе брошкъ; съ афъ фпсъ маре ші о партітъ, каре къ адресъ сппнскріе de mil престе тіліе персбне фпсемнате съ рогъ de Папа, ка съ квтпніескъ лакра-

ріле, дпнє кътъ червъ фппрецивръріе падіоналі італіене. Аптр'а-чееа „А. Ала. З.“ сперій пе Европа, къ Наполеонъ вреа а ппн-піе пічордъ ші тіліціа церії, къндъ слѣ апоі къ 2 тіліоне de ар-таді съ се арпче фп квтпніа сордії европене. Артамеа ар-тилерістікъ со контінъ къ івдалъ, фпсъ казса adnекоірілоръ пз се сфордзъ, чи се піпъе ші пвлсвлъ че бате фп парламентълъ епглеze асвпръле.

Ап Апглія прочедъ десбатеріе, днпtre каре чеа асвпра трактатъl de пегодъ траце лвареа амінте а Европі, къчіе де се ва прімі, атвпчі кордіалітатаа Angrlii къ Франца ва пшті фаче описіе фп контра пріпчіпілоръ контрапріе.

Ап Романія полопъ алѣ фпчепятъ а се камтішка трпеле къ-тръ срдъ.

Din Константіополе се скріе, къ Романія претінде de la Норть, ка съ рекспбескъ фрептълъ тоштепіторів пптр'я фамілія ла Мілошъ, каре се тотъ прегътеште де ресбоі.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ші МОЛДАВІА.

Бкврещті 30. Фебр. Din скріорі партікларі сооіте din Бесарабіа се лъдеаште штіреа, къ трпеле ръсешті алѣ фпчепятъ ла граніцъ а се тішка фптръпъ modъ вътътъорія ла окі ші ачеста дъ матеріе ла реакціонарі аші фаче сперанде де посіб-татаа зпнїи регресъ, фпсъ гъверпвлъ къ орогресішті пшескъ фпніліе фптр'я тоці раміи de фпнілітаре. Кроіреа де школі ші ціппасіе пріп тóі Цара, де фплеспіреа комілікъчуне пріп фачераа др-тврілоръ ші каналісааре апелоръ, фпгродвчераа топетеі прові-чіале, сппнпереа срдішлоръ отръпі ла о контрівдіе патентіалъ, ка de феръ, котердъ ші indвстріе, тóте окпъ органеле гъвернілві къ о фптенсітатае серіосъ. Мачедоніеній фпчепъ а'ші реквишите грешеда ші пшръcindъ сімпатіеле гречешті фпчепъ а фі падіоналъ, аша седе D. Допа зпнѣ капіталъ таре, ка иріцулъ се коропене чеа тоі звпъ граматікъ, лекоіконъ, історіе романъ ші алте кърді фолосітобре къ претіврі ліверале. Ап арта тілітаръ се факъ пропшнпірі пшпіте ші ексерчії пекоптеніе; доі офіцірі цврпі wi do! moldoveni се трпісірь ла Марокко, ка се фпвдеа страт-діка велікъ. — Опъ жврпалъ таріаръ „Bukaresti Magyars Közлönu“ фпкъ ва еші сппнѣ редакц. ла Adam Bapadi, каре се репресжнте інтереселе таріарілоръ din Пріпчіпіате ші а человръ тоі дешвртаци, карій третвръ dinaintea пропшнпірі фпчепятъ. — Акът се окпъ цера къ аленеріе деңтаділоръ, каре с'а ші фп-чепятъ фп Бкврещті.

Бкврещті, 25. Фебр. (Лвпта консерватівілоръ къ лі-бералі.) (Ортаре.)

Noі съптетъ de ачеса пшрере, къмъкъ токта ші чеа тоі ф-натічі падіонал ар тревді съ dіctiпtъ фптр'е аристократіа поастръ кътъ а тоі ръмасъ веке роівъніескъ ші фптр'е чеа отръпъ, кор-чітъ, ашезатъ аічі пшті пштръпъ афласе оспітілітатаа чеа тоі овръ, къреіа чеа фптр'я а се трфіш ръсърітіе пз i се сімте датобре къ пічі о рекспоштінъ, апоі іаръші фптр'е аристократіа de бапі къпоскътъ ла францозі съб пштіре de парвепъ, ла пемді de Emporköniglіng, еаръ la поі de въдърані бойеріцъ. Требве съ рекспоаштъ къмъкъ челе тоі талте аристократії европене аж фостъ пеасетъпнатъ тоі егоістічіе декътъ ачеса молдаво-ромънъ. Лас' къ фп пріпчіпіате роівъніе тоі пічі декътъ пз a потятъ prinde ръдъчіпъ не калеа легаль ачеса че пштітъ не aіrea аристократії ерезітобре, dar' апоі ші каре ар фі фостъ а пріпмітъ фп cіnplъ съб totъ фелълъ de елемінте стреіне, еаръ тоі въртосъ (сжрвешті, вългърешті, ръсешті) ші тоі пресбъсъ de тóте гречешті. Швдіе фамілій аж ръмасъ de totъ кврате ръмъпешті. Феріче de джеселе, deakъ авръ атъта пштере de віеацъ ші атргътобре фпкътъ съ контопеаскъ пе оріче елемінте стреіне фп elemj-тълъ падіоналъ. Аристократіа фпсъ de бапі тоі позъ, тоі модерпъ, комписъ тоі totъ din стрѣпілъ фп локъ de a се префаце фп падіона падістръ, фпгітъ ші пвлікъ пе джчетатъ пе чеа веке роівъніескъ, фъръ ка се аівъ пекътъ вірткъліе, dar' пічі кіаръ ві-цівріле ачелейа. Ачеса аристократії de бапі есте чеа тоі врібсъ din тоате класеле отенітъ din лвтъ. Декъ жврпале din оп-сечуне с'аар лвпта тоі въртосъ фп контра ачестеа. пвлікълъ — de ші тоі тързівъ — леар ръмъпеа твдцътіоръ. —

Zікъ чіпе орі къте ва зоі, аристократіе de падітере, боіері-мі векі пз i се поате denera падіотістълъ, прекът ші зпнѣ gradъ оарешкаре de квітвръ ші зпнѣ сімпъ de a ca demпtіtate че o dictiпtъ de тоці въдърані бойеріцъ ші каре фпсъшрії сокотітъ ла зпнѣ локъ пе фпакъ адеcea ші къ віцівріле лоръ. Din контръ кътъ аристократіа стреінъ пз поді авеа фпкредере пічі фптр'е a dova сemіndі; еаръ пе аристократіа de бапі требве съ о де-предгешті кіаръ ші фъръ воіа та, фпдатъ че веzi къ окі, кътъ ачесааш фпші квтпніа рапгвріле пшті аріеа, ка съ фпніа падіотістълъ есте cіnoniшкъ ка бапілъ, еаръ падіа debine de въндътъ фпдатъ че се спреацъ квтпніа de бапі. Калче цеаръ оріче пштере стреінъ, фіе ачеса кіаръ ші пштр'я totъdeasna пш-тai бапі съ адкъ, съ фі фпкредішті къ лоръ ле есте бін-вепітъ.

Престе ачёста аă нă штіă пăвлічішті ші тоді кърттарарій ші тоđи адевърациј патріоці, ктѣх есте de апевоје а тракта кă аст-
фелă de можічі бogaçі ші боіеріді. Ші кă тóте ачестеа вої спн-
теді сіліді а тракта ші кă до ачеіа, ăndatъ че аă апкактă а ко-
пріnde атътă амарă de тошії dela фаміліile векі, ăndatъ че се
афăлă ăп поетврі пăвліч — de ші фърь пікă de лпвъцътврь, —
ăndatъ че аă дрептврь de a вота про сéă контра, de a те кът-
пъра ші віnde кă цéрь кă тотă. Апої чепсълă фіксатă ăп кон-
венціоне же ші deckide тăгтврорь бăдърапаніорь боіеріді о кале
ларгъ de minune ла тóте афачеріле пăвліч але патріе. Џăпші аă
бапі, аă тошії; вої пăвлічішті тречеді ăп окї loră пăтма de
пăтше фăтъпнзі ші каліч; штіпца вóстръ къштігать кă сăдорі
къркте, остеңеліле вóстре de zi ші de нóпте, терітеле вóстре
къштігате кă кондеівлă ші кă челă таі фервінте ală вóстре де-
вотътжлă пептрь патріа вóстрь съпт пăтма жкърій сéă кăм зік
еі, „Флакрі“ ăпаінтеа loră. Еі пічюдатъ нă те ăптреbъ пе-
тine кътă аă ăп капă, чи кътă аă ăп пыпгъ.

Еаръ къндіш ăппінсъ de фервóреа initie shi de побілітатеа сім-
шітінтелорь тале порнешті спре а ăпфропта оріче реле ші ата-
рарь пептрь патріа ші пацівна та, еі атвпчі се аскандіш пе дрпъ
саچі кă галбініші ші те калгтпніазъ de ăпп пебвпш ші фантасъ,
каре леа апкактă ка съ ăпторчі лвтма кă деңетвлă. ăп къ-
пъдіна loră чеа сéă пічюдатъ нă пóте авé локă ачеа ідеъ съ-
блітъ, кă пептрь скъпарса тутвлă чіпева требве съ се ръстіг-
неасъ.

Ăпт'ачеа лвтма кă боіерімеа манонеи debine ăпвершнпать
нă пăтма пептрь гросомпніа ші стнідітатеа еі, чи ші пептрь ръ-
інда de каре e піпш нéгра еі inіmъ. Маі тоді бăдърапаній боіе-
ріді штіндіш біне пе че къі ші кă че тіжлóче ăші къштігаръ
авдійе ші рангвріле loră, аă прічине de a se teme фóрте, кă
рестаxрпndse съпта дрептате, лвтпдшнгъ гăверпвлă ші тріевнalele
дірепчпеа loră чеа легаль ші тăжтгітврь, дăпшій de акт ăп-
коло нă таі аă пімікш de a къштіга, чи пóте аă de a перде тóт
че аă ръпітъ ші ăпшелатă, аспрітă ші ăппілатă. Токта пептрь
ачеа ăпсъ ачестъ класъ de ómeni нă терітъ крцаре, чи тревве
комбеттвтъ кă тóтъ пттереа квъпвлă, пъпъ къндіш сéă се ва ко-
реце сéă ва апнне фърь къпнцъ de фантеле сале. Г.

Б в к ө р е ш т і . Проектъ пептрь adminістрација вътміорь Ир-
чинателорь впіте Moldavia ші Цéра роmпéскъ. (Хртаре.)

Арт. 27. Секретарвлă есте ăпсърчінатă кă педакдіа кор. дірек-
ціеи, ші ăп ліпса діректорвлă, ва ціно локвілă съв респнпдере пептрь
лвквріле че ва ăпаінта. Арт. 28. Контролореле есте ăпсърчі-
натă кă ревісіа съмелорь de ла біврорь, обсервнndш de съпт ăп
реглъ ші комплекте, двпъ каре, ăпсоціт de dovezі, се ворь
ăпдрепта прип дірекції la дірекція цепераль, кă лістъ а пăтме
каре се ва ăпапоia дірекціеадеверіт de пріміреа єъмелорь.
Не лвпгъ ачеста ва ціне ăпп рецістр de ліквідаціа аспріа жкъ-
рнадвлă касіеріе din Iash, спре а авé ăп евиденціа венітвріле ші
келтвсіле біврорілорь вътмале. Арт. 29. Діректореле, ка ăпплă
че се окнпъ кă adminістрација, обсервнndш ліпса інстркціелорь
печесаре, ва пропнпе дірекціеи цеперале апрабареа тъсърелорь
че ар гъсі кă кале а се лва.

Арт. 30. Діректореле есте ăпсърчінатă а ревісіи бівроріл
вътміорь de афаръ, оркнndш ар гъсі кă квіпнцъ, рефернndш de
реснлататă дірекціеи цеперале. Арт. 31. Дірекціа есте компе-
тентъ а лібера пъпъ ла дозъ тіл леі пе апă ăп діфсріте келтвсі
de печесітате. Еар пептрь езто таі тарі се ва адреса ла дірекція
цепераль, де кътре каре се ва солічіта апрабареа мині-
стерілві респектіві, дакъ нă ва фі de компетінца са.

Арт. 32. Діректореле ва аlkътсі ввдцетвлă апзалă din тімп
шілві ва съпнпе дірекціеи цепераль, спре а'лві стнідіа ші а'лві къ-
пріnde ăп ввдцетвлă цепераль. Арт. 33. Din ревісіорь ăпсемнаді,
патрь ворь фі la діспосіціа дірекціеи de Бăкврещті, din карі 2
ne фронтіера decnpre Австріа, ші 2 ne фронтіера decnpre Сеprіa
mi Тăрчіа; еар 4 la діспосіціа дірекціеи de Iash, din карі 2 ne
фронтіера decnpre Рсіa ші 2 ne фронтіера decnpre Австріа. Арт.
34. Ачешті ревісіорь съпт кътмаці а се пврта неконтеніт de тар-
цінеле фронтіере ла каре ворь фі пăтміш, ші пе la ппктуvріле
ачеі decnпrціr, прівегнndш рігкросъ съ нă се трéкъ търфврі
контрабандъ; дакъ ăпсърчінатă кă паса фронтіере ші ăппіегадії
біврорілорь ватале decnпeскъ даторіе лорь ші ăпtеzъ кă
стріктецъ de пе іnстркції.

Арт. 35. Ревісіорь съпт авторісаці а ревісіи каселе біврорілорь,
kondічеле magazielorь ші а асиста ла вътвіре, авнndш а
рапорта дірекціеи de каре denindo, ла фіекаре 15 zile, decnpre
ревісіа че аă фъквтă; еар' ла касврі граве de ăndatъ. Пептрь
ăпкредінцареа дірекціеи дакъ ревісіорь се пóртъ неконтеніт de

ла ппктуvрі, лісе вор da вілете de ревіcіl, аспріа кърорь біврорі-
ріле ворь ăпсемнна zіха сосіреі ші плекъреі dela ачеле ппктуvрі.
Ачесте вілете се ворь тріміte de ревісіорі o dată кă рапортвлă
ревіcіci. Арт. 36. Ревісіорі, ăп пвртареа лорь dela ăпп ппктуvрі
ла алтвлă, съпт овлігадії а ревісіи ші каръле кă тарфъ че ар ăп-
тълпі сéă ар афла кă трекъ прип ачеа decnпrціr, обсервнndш
печецие, фрактвріле ші челелалте докумеите de съпт конформіе
кă іnспірвкцие. ăп фіне, ворь лва амінте кă осевіре ла тър-
фвріле че се вътвескъ ла фронтіеръ ші, двпъ іnформаціе че
ворь adnna, ворь контрола апої бівроріле респектіві. Арт. 37.
Бівроріле de ватъ съпт ăпкредінцаре ватешілорь; еі, прип ăп-
таре, съпт даторі a denini кă скъптьтате тóто реглеле пре-
скріс ăп прівінца таніплазіе вътвіре, цінереа контабілітъціе
ши adminістрација біврорілі съв респнпдереа лорь; de ачеа, тоді
ăппіегадії біврорілі ворь фі la діспосіціа ватешілорь. Арт. 38.
Атътă ватешій прекват ші чеілалці ăппіегадії аї біврорілорь, съпт
даторі a прівінца ăп totdeasna de a нă се отрекра тарфъ фърь
штіпца біврорілі, ші a нă се впелті контрабанде ăп тречерен
търфврілорь, сéă кіарă ла вътвіре, фіндіш ватешілорь респнппзтвр
пептрь пегліценціа че с'ар обсерва ăп ачестъ прівіре аспріа
ăппіегаділорь біврорілі. Арт. 39. La бівроріле ватале din Iash
ши Бăкврещті, ănde се ворь adnna ші тоді бапі вътміорь de афаръ,
се ворь пъттра бапі de кътре касіеръ, еар' ла бівроріле de
афаръ de кътре ватешій.

Арт. 40. Преџівіорії съпт кътмаці а естіма ăп totdeasna de
ші ne респнпдереа лорь, адевърата валбре a търфврілорь, фіндіш
ăп totdeasna кă чеа таі шаре атенціе ші ăппарділітате la
deninіrea ачесті micii. Еі ворь атеста валбреа търфврі de есте
ăппоктаі кă фактара, сéă dіférіnца че се ва обсерва.

(Ва ăптаре.)

ЛІЧІТАЦІАРЕ.

De бръче Dominівлă Сътвѣта de овоă, пропріетатеа ком-
пніе бесерічіе греchешті din Брашовъ, нă с'a пвтвтв да кă ăрънді
ăп лічітација ескрісе ne термінлă de 15. Фебрарів a. к., аша a
отържтă аптистіа съптскрісіе компне ăп wedinda din 22. a лвп
кврьтвріле о алъ лічітације пăтма пептрь тошіа Сътвѣта de съсѣ,
ши anзмітă o a деfінтă ne 31. Марців a. к., каре ăп zіха пăтміш
се ва ші фаче ăп локалітъдіе съсѣптміе компне бесерічешті
din търгвлă кайорь.

Kondіgівнile лічітъціе се потв ведé ші пъпъ атвпчі сéă ăп
канчеларіа adminістрација вътврілорь ачестіе компне бесерічешті
сéă la adвокаты провіпчал вътврілорь Брашовъ.

Аша даръ се провоќъ прип ачеста тоді Domnii ачеа, карі
аă вонцъ a ăпарънда тошіа ачеста ne 6 anі dнпш олалъ, ка
ăп zіха пăтміш се віпъ ăп канчеларіа авісать таі съсѣ провъ-
згціе кă badisnă de 10% din предвлă стрігърі, каре се ва фаче
кеносквтă ла лічітација.

Брашовъ, ăп 22. Фебрарів 1860.

Аптистеле компне бесерічешті.

2—3

Ioan Алексі m. p.

Inscintiare.

Съвскріса дірекціоне аре опоре a ăпклоштінца ne опора-
твлă пăвлікш: кътъ вътвіле de ватъ але ачестіе instіtută съпт ăп-
сткіе, спре ăптреввіцаре, ка ші пъпъ ачі, атътă ăпаінте, кътъ
ши двпъ амэзі.

Еар вътвіле de авврь съпт deckice пăтма ăпаінте de amézi
dela 6 пъпъ ла 2 бре ăп тóте zілеле, афаръ do Лвпea ші Сът-
вѣта; ăп ачесте zілеле съпт deckice dela 3 двпъ пржнз ăпп
ла 6 бре съра, ші ăпкъ Лвпea пептрь вътвріл, еар Сътвѣта пептрь
dame. ăп челелалте opdinea de пъпъ аїчі a вътміорь ръшкне ка
ші ăпаінте.

Брашовъ, ăп 2. Ianварів 1860.

3—3 DIРЕКЦІОНЕА INSTІTUTĂ ВЪТМІОРЬ DE АБВРЬ.

Кърсвріле ла вътвь ăп 5. Марців k. n. стаў ашea:

	Вал. авст. фр. кр.
Галвіні ăппіегадії	6 30 ^{5/10}
Авгсвврг	113 75
Акційне ванкклад	861 —
” кредитъл	193 50
Ăппрѣтвілă национал	77 30
Овлігадіїе металіч	69 35
Дессърчіпдаре, овлігадіїе Apdealbls	— —
Корона	— —